

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра правових природоохоронних дисциплін

07-05-08

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ І ПУБЛІЧНЕ ПРАВО»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за спеціальністю 081 «Право»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною
комісією зі спеціальності
081 «Право»,
Протокол № 2
від 19.10.2018 р.

Рівне – 2018

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне і публічне право» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 081 «Право» денної та заочної форми навчання / Якимчук М. Ю. – Рівне : НУВГП, 2018. – 28 с.

Укладач: М. Ю. Якимчук, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри правових природоохоронних дисциплін.

Відповідальний за випуск – Ю. І. Мельничук, кандидат філософських наук, доцент, в.о. завідувача кафедри правових природоохоронних дисциплін

ЗМІСТ

Передмова	3
1. Опис навчальної дисципліни та її структура	4
1.1. Опис навчальної дисципліни	4
1.2. Тематика практичних занять	6
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики	7
1.4. Критерії та шкала оцінювання	7
2. Плани практичних занять	9
3. Самостійна робота студентів	18
4. Рекомендована література	21

Передмова

*Закони схожі на павутину: слабкого вони
заплутують, а сильний їх прорве*

Солон

Розуміння сутності та значущості міжнародного права необхідно сьогодні широкому колу осіб. Це явище існує не тільки в правовій, дипломатичній та зовнішньополітичній царині, але й впливає майже на всі сфери сучасного життя. У сучасній системі правової освіти навчальна дисципліна «Міжнародне приватне і публічне право» має особливе значення, оскільки, практично, всі держави світу на часі будують своє національне законодавство шляхом впровадження норм і принципів міжнародного права, які, в свою чергу, формуються шляхом узгодженої волі держав, представники яких приймають спільні рішення від імені своїх народів, спираючись на багатовіковий досвід світової правової культури.

Знання міжнародного права дозволяє випускникам вільно орієнтуватися в українській та міжнародній правових системах, кваліфіковано захищати права, свободи та законні інтереси фізичних і юридичних осіб.

Значення міжнародного права зростає в зв'язку з тим, що Конституція України містить положення, згідно якого чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України (стаття 9 Конституції України).

Пропоновані методичні вказівки допоможуть студентам зорієнтуватися під час підготовки до

практичних занять, а також і організувати свою самостійну роботу.

Взаємозв'язки навчальної дисципліни «Міжнародне приватне і публічне право» з іншими дисциплінами навчального плану, які передують її вивченню та які ґрунтуються на її вивченні, подано на схемі.

Ця навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний рівень юриста в системі юридичної освіти.

1. Опис навчальної дисципліни та її структура

1.1 Опис навчальної дисципліни

Викладання дисципліни «Міжнародне приватне і публічне право» передбачає *мету* – набуття студентами відповідного рівня юридичного мислення, формування їх професійної ментальності та належної правової культури, закладення стійких психологічних стереотипів щодо

безумовного дотримання вимог законодавства, захисту прав та інтересів учасників приватноправових відносин з іноземним елементом.

Завдання навчальної дисципліни:

забезпечити повноцінне оволодіння студентами основних теоретичних положень з усіх інститутів міжнародного приватного і публічного права;

сформуванню розуміння і вміння орієнтуватися у законодавчій базі;

навчити студентів професійно, грамотно і адекватно застосовувати чинне законодавство, що регулює міжнародні невладні відносини;

розвивати вміння логічно та професійно обґрунтовувати, висловлювати свої думки з проблеми міжнародного права;

сформуванню у них необхідні організаційні та вольові навички щодо впливу засобами правового характеру на регулювання зазначених відносин;

тлумачити норми міжнародно-правових договорів України;

аналізувати документи міжнародно-правового характеру, що пов'язані міжнародним приватним правом;

прищепити вміння правильно оцінювати сучасне міжнародно-правове становище України, основні напрямки її зовнішньої діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні поняття, галузі, інститути та норми міжнародного публічного та приватного права
- джерела і суб'єкти міжнародного і публічного прав,

- положення чинних міжнародних конвенцій та договорів

вміти:

- застосовувати теоретичні знання у аналізі правових ситуацій
- аналізувати особливості міждержавних відносин, зміст міжнародних договорів.

1.2 Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми
Модуль 1 <i>Міжнародне приватне право</i>	
1	Вступ до міжнародного приватного права
2	Джерела міжнародного приватного права. Колізійні норми
3	Право власності у міжнародному приватному праві
4	Спадкове і сімейне право у міжнародному приватному праві
5	Цивільний процес у міжнародному приватному праві
Модуль 2 <i>Міжнародне публічне право</i>	
6	Поняття, юридична природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права
7	Система й структура міжнародного публічного права. Норми міжнародного публічного права
8	Джерела міжнародного публічного права
9	Відповідальність за міжнародним публічним правом
10	Міжнародне гуманітарне право
11	Міжнародне морське право

1.3 Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться за формами:

- оцінювання роботи студентів на лекціях;
- усного опитування на практичних заняттях, участь в обговоренні проблемних питань, оцінки розв'язування ситуаційних завдань;
- виконання поточних контрольних робіт за темами змістових модулів

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне і публічне право» є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Відмінно
82-89 балів	Добре
74-81 балів	
64-73 балів	
60-63 балів	Задовільно
35-59 балів	Незадовільно з можливістю

	повторного складання
1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. Плани практичних завдань

МОДУЛЬ І

Змістовий модуль 1

Міжнародне приватне право

Тема 1: *Поняття та особливості міжнародного приватного права*

План

1. Поняття, предмет та система міжнародного приватного права

2. Принципи та функції міжнародного приватного права

3. Методи правового регулювання у міжнародному приватному праві

4. Сучасні проблеми міжнародного приватного права

5. Характеристика Закону України «Про Міжнародне приватне право»

6. Періодизація міжнародного приватного права

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6 та підготувати виступи.

Література: 3, 4, 11, 20.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Концепція *Lex mercatoria*

2. Зародження міжнародного приватного права
3. Презентування і аналіз наукової статті

Тема 2: Джерела міжнародного приватного права. Колізійні норми

План

1. Поняття джерела міжнародного приватного права
2. Види джерел міжнародного права в Україні та в інших державах
3. Міжнародний договір в системі джерел міжнародного приватного права
4. Види міжнародних договорів
5. Роль доктрини у міжнародному приватному праві
6. Міжнародний договір в системі джерел міжнародного приватного права

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6 та підготувати виступи.

Література: 3, 4, 11, 20.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Звичай як джерело міжнародного приватного права
2. Колізійна норма: структура, система і функції
3. Презентування і аналіз наукової статті

Тема 3: Право власності у міжнародному приватному праві. Правове регулювання іноземних інвестицій

План

1. Особливості правового регулювання відносин власності в міжнародному приватному праві

2. Колізійні питання права власності
3. Особливості охорони об'єктів права інтелектуальної власності
4. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні
5. Поняття та види іноземних інвестицій
6. Форми здійснення іноземних інвестицій

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6 та підготувати виступи.

Література: 3, 4, 11, 20.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Захист права власності та інших речових прав
2. Особливості охорони об'єктів права інтелектуальної власності
3. Презентування і аналіз наукової статті

Тема 4: *Спадкове і сімейне право у міжнародному приватному праві*

План

1. Основні проблеми міжнародного спадкового права
2. Спадкові права іноземних громадян в Україні
3. Захист спадкових прав громадян України за кордоном.
4. Особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин з іноземним елементом
5. Перехід спадщини до держави
6. Дійсність шлюбу, укладеного за межами України

Методичні поради. Відповідно до плану

практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6 та підготувати виступи.

Література: 3, 4, 11, 20.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві
2. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві
3. Відносини між батьками і дітьми. Колізійні питання аліментних зобов'язань

Тема 5: *Цивільний процес у міжнародному приватному праві*

План

1. Поняття міжнародного цивільного процесу
2. Поняття та види, способи визначення міжнародної підсудності
3. Правила та підстави визначення підсудності справ з іноземним елементом судами України
4. Міжнародні угоди з питань міжнародного цивільного процесу
5. Судовий імунітет
6. Міжнародні угоди з питань міжнародного цивільного процесу
7. Судові доручення

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6, 7 та підготувати виступи.

Література: 3, 4, 11, 20.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Визнання та виконання рішень іноземних судів за законодавством України та зарубіжних країн
2. Правила та підстави визначення підсудності справ з іноземним елементом судам України. Виключна підсудність
3. Презентування і аналіз наукової статті

Змістовий модуль 2

Міжнародне публічне право

Тема 6: *Поняття, юридична природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права*

План

1. Поняття та предмет міжнародного публічного права
2. Природа юридичної сили міжнародного публічного права
3. Функції міжнародного публічного права
4. Наукові періодизації історії міжнародного права та теорії виникнення
5. Концепції співвідношення міжнародного і національного права
6. Глобальні проблеми сучасності й міжнародне право

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6, та підготувати виступи.

Література: 2, 12, 18, 19.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Співвідношення міжнародного публічного права та національного права
2. Класичне міжнародне право
3. Особливості та характерні ознаки міжнародного публічного права

Тема 7: Система й структура міжнародного публічного права. Норми міжнародного публічного права

План

1. Поняття системи та структури міжнародного публічного права
2. Поняття, критерії відокремлення та види галузей міжнародного публічного права
3. Поняття та характерні риси норм міжнародного публічного права
4. Види норм міжнародного публічного права та їх класифікація
5. Сутність явища фрагментації міжнародного публічного права
6. Функції основних принципів міжнародного публічного права
7. Класифікація міжнародно-правових та імперативних норм

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6, та підготувати виступи.

Література: 2, 12, 18, 19.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Природа й ознаки основних принципів міжнародного публічного права
2. Принципи підтримання міжнародного миру і безпеки
3. Презентування і аналіз наукової статті

Тема 8: Джерела міжнародного публічного права. Суб'єкти міжнародного публічного права

План

1. Поняття та види джерел міжнародного публічного права
2. Зміст інституту міжнародної правосуб'єктності
3. Поняття суб'єкта міжнародного публічного права
4. Держава як суб'єкт міжнародного публічного права
5. Міжнародна правосуб'єктність фізичних осіб
6. Основні принципи міжнародного права

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 5, 6, та підготувати виступи.

Література: 2, 12, 18, 19.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Джерела міжнародного права
2. Міжнародне звичаєве право, шляхи його творення
3. Роль Ліги Націй в розвитку міжнародного права

Тема 9: *Відповідальність за міжнародним публічним правом*

План

1. Поняття, юридична природа та підстави виникнення відповідальності за міжнародним публічним правом

2. Обставини, що звільняють від відповідальності в міжнародному публічному праві

3. Суб'єкти відповідальності в міжнародному публічному праві

4. Види та форми відповідальності в міжнародному публічному праві

5. Міжнародно-правові зобов'язання erga omnes суб'єкта міжнародного права перед іншими державами та міжнародним співтовариством

6. Протиправні діяння в міжнародному публічному праві та їх класифікація

7. Відповідальність за правомірну діяльність

8. Умови правомірності та механізм застосування санкцій за міжнародним публічним правом

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 6, 7, 8 та підготувати виступи.

Література: 2, 12, 18, 19.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Поняття, підстави, умови правомірності та механізм застосування контрзаходів

2. Санкції щодо Російської Федерації та персональні спеціальні обмежувальні заходи, спрямовані на припинення агресії РФ проти України

Тема 10: *Міжнародне морське право*

План

1. Виникнення та розвиток міжнародного морського права
2. Відкрите море
3. Територіальне море
4. Внутрішні морські води
5. Прилегла зона
6. Континентальний шельф і його правовий режим.
7. Міжнародні протоки і канали. Правовий режим держав-архіпелагів

Методичні поради. Відповідно до плану практичного заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати питання 6, 7, та підготувати виступи.

Література: 2, 12, 18, 19.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе

1. Поняття, джерела та кодифікація міжнародного морського права
2. Міжнародні канали
3. Презентування і аналіз наукової статті

3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота сприяє кращому засвоєнню студентами матеріалу з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне і публічне право» та формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання.

Формами самостійної роботи студентів є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та опрацювання літератури, що пропонується до вивчення по темах навчальної дисципліни;
- підготовка до практичних (семінарських) занять, виконання завдань по темах практичних занять;
- підготовка письмових відповідей на питання для самопідготовки;
- робота в інформаційних мережах;
- вибір теми, розробка плану та написання реферативної роботи;
- самостійне вивчення та складання конспектів по темах, що виносяться на самостійне вивчення.

Результативність самостійної роботи виявляється під час заслуховування та обговорення доповідей, захисту рефератів, поточного модульного контролю знань, перевірки письмових відповідей та підсумкового оцінювання успішності студентів.

Перелік тем рефератів

№ з/п	Назва теми
1	Історія та наука міжнародного приватного права. Загальні положення про джерела міжнародного приватного права

2	Основи застосування іноземного права
3	Міжнародне приватне транспортне право
4	Міжнародний комерційний арбітраж
5	Історія міжнародного публічного права
6	Санкції щодо Російської Федерації та персональні спеціальні обмежувальні заходи, спрямовані на припинення агресії РФ проти України
7	Міжнародне повітряне і космічне право
8	Міжнародні кримінальні судові установи
9	Міжнародне економічне право
10	Міжнародне морське право
11	Міжнародне екологічне право
12	Правове положення іноземців в Україні
13	Цивільна, трудова, шлюбно-сімейна правоздатність і дієздатність іноземців в Україні та інших країнах
14	Міжнародні юридичні особи
15	Держава як суб'єкт відносин в МПІ
16	Імунітет держави і його види
17	Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні
18	Особливості охорони об'єктів права інтелектуальної власності
19	Сучасні концепції міжнародного приватного права
20	Розвиток колізійного права в Україні
21	Правова охорона ноу-хау в міжнародному приватному праві
22	Договір лізингу в міжнародному приватному праві
23	Особливості переходу спадкової маси до держави в законодавстві різних країн
24	Міжнародні Конвенції з авторського права
25	Цивільний процес у міжнародному приватному праві
26	Питання аліментних зобов'язань у міжнародному

	приватному праві
27	Особливості та характерні ознаки міжнародного публічного права
28	Міжнародний договір як основне джерело права
29	Міжнародні договори: тлумачення, вимоги, класифікація, дія, процес його створення і підписання
30	Історія міжнародного публічного права
31	Кваліфікація збройного конфлікту на території України (від 2014 р. до цього часу)
32	Роль Ліги Націй в розвитку міжнародного права
33	Стандарти міжнародного захисту прав людини
34	Міжнародний арбітраж (третейські суди)
35	Міжнародно-правовий режим космічного простору і небесних тіл
36	Міжнародне торговельне право
37	ООН: створення, принципи, членство та органи
38	Взаємодія та взаємозв'язок міжнародного права та національного законодавства
39	Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол)
40	Міжнародне гуманітарне право як галузь міжнародного права
41	Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю
42	Інститут видачі злочинців у міжнародному публічному праві (екстрадиція)
43	Міжнародні злочини і злочини міжнародного характеру
44	Захист прав людини в період збройних конфліктів
45	Міжнародний комітет червоного хреста і його роль у встановленні гуманітарних норм міжнародних конфліктів
46	Основи застосування іноземного права
47	Міжнародне речове право

48	Міжнародне приватне транспортне право
49	Міжнародне нотаріальне право
50	Юрисдикційні питання у міжнародному кримінальному праві та міжнародний кримінальний процес

4. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004.
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права», 1993 р., в ред. 2001 р.
3. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» 1991 р.
4. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті», 1994 р.
5. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» 2011 р.
6. Закон України «Про міжнародне приватне право» 2005 р.
7. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності», 1999 р.
8. Європейська Конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж, 1961 р.
9. Європейська Конвенція про соціальне забезпечення мігрантів, 1972 р.
10. Конвенція ООН по морському праву, 1982 р.
11. Конвенція ООН про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, 1958 р.

12. Конвенція ООН про Кодекс поведінки лінійних конференцій, 1974 р.
13. Конвенція ООН про морські перевезення вантажів, 1978 р.
14. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30, ст.141.
15. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08 липня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16, с.146.
16. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. С.540.
17. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20, С.179.
18. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 46. С.617
19. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21 січня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 18, с.101.
20. Цивільний процесуальний кодекс України 2004 р.

Базова

1. Антонович М.В. Міжнародне публічне право. К., 2011
2. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право. О., 2018. 762 с.
3. Гончаренко О. Міжнародне приватне право: навч. посіб. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 392 с.
4. Дахно І.І. Міжнародне приватне право : навч. посіб. К. : МАУП, 2004. 312с.
5. Кисіль В.І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. К., 2005.
6. Мережко А.А. Lex Mercatoria: теория и принципы транснационального торгового права. К., 1999.
7. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / За ред А.С. Довгерта. К., 2002.
8. Міжнародне приватне право в Київському університеті: Антологія (у 2 т.). К.: Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2009.
9. Міжнародне приватне право : навчальний посібник / за загальною редакцією професора В. М. Гайворонського, професора В. П. Жушмана. К., 2007. 354 с.
10. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А.С.Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.
11. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону / за ред. Довгерта А.С. Х.: ТОВ «Одісей», 2008.
12. Міжнародне публічне право / за заг ред. Репецького В.М. К.: Знання, 2012.

13. Міжнародне публічне право : підручник : у 3 т. / В. Ф. Антипенко, Л. Д. Тимченко, О.В. Беглий, О.А. Радзівілл та ін.; за заг. ред. В.Ф. Антипенка. К. : НАУ, 2012. Т. 2. 348 с
14. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / за відп. ред. О.В.Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2005
15. Очерки международного частного права / под ред. проф. А.Довгерта. Х.: ООО «Одиссей», 2007.
16. Правознавство: словник термінів. Навчальний посібник / за ред. В.Г.Гончаренка. К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
17. Репецький В. М., Лисик В. М. Міжнародне гуманітарне право: Підручник. К.: Знання, 2007. 467 с.
18. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право : підручник. О., 2018. 744 с.
19. Тимченко Л.Д., Кононенко В.П. Міжнародне право : підручник. К. : Знання, 2012. 631 с.
20. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. К.: Атіка, 2012. 532 с.

Допоміжна

1. Агамиров Н.И. Международные институты в контексте права международной ответственности. *Современное право*. 2012. № 4. С. 148–151.
2. Байбороша Н. Классические типы коллизионных привязок. *Журнал международного права и*

- международных отношений*. 2011. № 4 URL : <http://evolutio.info/content/view/1887/232/>.
3. Блажевич Ю. Концепції поділу відповідальності держав: міжнародно-правовий аспект *Підприємництво, господарство і право*. 2003. № 2. С. 105–108.
  4. Василенко В. А. Відповідальність і санкції у сучасному міжнародному праві. *Антологія української юридичної думки*. К., 2005. Т. 10 : Юридична наука незалежної України. С. 887–892.
  5. Задорожній О.В. Міжнародне право в міждержавних відносинах України і Російської Федерації, 1991-2014: монографія. К. : К.І.С., 2014. 959 с.
  6. Кармаза О.О. Спадкування у сучасному міжнародному приватному праві : автореф. дис...канд.юрид.наук. К., 2006. 14 с.
  7. Кисіль В. І. Сучасне регулювання спадкових відносин в міжнародному приватному праві. *Нариси з міжнародного приватного права*. Вип. 3. К.: Алерта, 2014. 324 с.
  8. Колісніченко К.С. Ліга Націй у розвитку міжнародного права : монографія. О. : Фенікс, 2011. 235 с.
  9. Мережко А.А. Наука международного частного права: история и современность. К.: Таксон. 2006. С. 21.
  10. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону / за ред. доктора юридичних наук, проф. А. Довгерта. Х.: ТОВ «Одіссей», 2008. 352 с

11. Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників охоронних органів при підтриманні правопорядку: Документально-джерелознавчий довідник / упоряд. Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, І.Г. Кириченко. К.: Національні академія внутрішніх справ України; Інститут держави права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002.
12. Мікічурова О.В. Міжнародне економічне право у сфері боротьби з тероризмом : монографія. К. : Сталь, 2012. 159 с.
13. Мотиль В.І. Гуманітарна інтервенція та міжнародне право: теорія і практика : монографія. Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 301 с.
14. Пазюк А.В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика : монографія. Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2015. 446 с.
15. Перепьолкін С.М., Сироїд Т.Л., Филяніна Л.А. Міжнародне право : словник-довідник. Харків : Юрайт, 2014. 403 с.
16. Плеханов В. В. Коллизионная привязка «lex rei sitae» как основа регулирования вещных прав в международном частном праве. *Бизнес в законе*. 2008. № 8. С. 265–267
17. Самойлов М.О. Колізійні питання спадкового права у сучасному українському законодавстві. *Економічні та цивільно-правові відносини в Україні*. URL : visnyk.univd.edu.ua/?controller=service&action.

18. Сірант М.М. Міжнародне публічне право. Схеми та дефініції : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Медобори. 2006, 2013. 215 с.
19. Суверенітет України і міжнародне право / Відп. ред. В.Н.Денисов, В.І.Євінтов. К.: Манускрипт, 1995. 360 с.
20. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: Навч. посіб. для дистанційного навчання. К.: Університет «Україна», 2007. 224 с.
21. Тимченко Л.Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века. Харьков: МВД Украины. Ун-т внутр. дел, 1999.116с.
22. Церковна О.В. Особливості регулювання спадкових відносин у міжнародному праві. *Часопис цивілістики*. Вип.22. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/>
23. Шупінська О.В. Загальні засади та особливості застосування колізійної прив'язки «закон місцезнаходження речі». *Приватне право*. URL : www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?...
24. Щипцов О.О. Вплив державної морської політики України на імплементацію міжнародного морського права у сфері безпеки торговельного мореплавства : монографія. О. : Фенікс, 2012. 223 с.

Інтернет-ресурси

1. Сайт представництва ООН в Україні.
URL: <http://www.un.org.ua/ua/>
2. Офіс Ради Європи в Україні. URL:
<http://www.coe.kiev.ua/>
3. Міжнародне право / Тимченко Л.Д. URL:
http://pidruchniki.ws/1186112449432/pravo/mizhnarodne_pravo_-_timchenko_ld
4. Міжнародне приватне право / Довгерт А.С. URL:
http://pidruchniki.ws/1999040547987/pravo/mizhnarodne_privatne_pravo_-_dovgert_ac
5. Міжнародне приватне право / Фединяк Г.С. URL:
http://pidruchniki.ws/1584072047166/pravo/mizhnarodne_privatne_pravo_-_fedinyak_gs
6. Міжнародне публічне право / Репецький В. М. URL:
http://pidruchniki.ws/1584072046657/pravo/mizhnarodne_publichne_pravo_-_repetskiy_v_m
7. Сучасне міжнародне право / Пронюк Н.В. URL:
http://pidruchniki.ws/15840720/pravo/suchasne_mizhnarodne_pravo_-_pronyuk_nv